

Om interview med sundhedsminister Astrid Krag i Politiken 18. januar 2014 om psykiatri

(<http://politiken.dk/forbrugogliv/sundhedogmotion/ECE2185262/sundhedsminister-psykisk-syge-bliver-dobbelt-ramt/>)

Tekstanalyse af Johnny Boesen, johnny@bedremedicin.dk, <http://www.bedremedicin.dk>

7. februar 2014

Hvad skete der med din kronik (Politiken 6. januar 2014: Psykiatri på afveje)? Blev den tilbagevist på en saglig måde? Det gjorde den ikke, men alligevel havde sundhedsministeren en mening:

"Sundhedsminister Astrid Krag mener, at Peter Gøtzsche med sin kronik »bidrager til forfladigelse og fordummelse«. Hun peger på, at der er bivirkninger ved alle lægemidler, og at lægerne altid har pligt til at vurdere fordele og ulemper ved at ordinere medicin, før de griber til receptblokken."

Hvor har hun den opfattelse fra? Hvordan begrunder hun den? Folk skulle blive dummere af at læse din kronik? Ok, det er da en mulighed. Men så kunne hun jo komme med et argument for det. Og det kunne Politiken også godt have forlangt af hende. I stedet optræder den levende avis som mikrofonholder for ministeren.

Lidt længere nede i artiklen fortæller ministeren at hun ikke kan vurdere om 450.000 på antidepressiver er for mange. Fair nok. Men hun kan godt vurdere at du forfladiger og fordummer debatten.

Hun fortæller også at "Vi bliver ikke klogere af at lade ekstreme synspunkter kæmpe mod hinanden". Det er der jo ingen der kan være uenige i, men med den udtalelse kategoriserer hun uden videre dine synspunkter (ikke din viden, men dine synspunkter) som ekstreme. Så elegant kan det gøres.

Her stopper jeg lige op for at fortælle om endnu et centralt begreb i kommunikation: Idiottesten, eller som den lidt pænere kaldes: Banalitetstesten. Det er en meget simpel test, der går ud på at undersøge om det modsatte synspunkt kan forsvares. Siger man noget som alle kan være enige i, er det banalt, og derfor tæller det ikke med i en debat. Men politikerne og debattørerne elsker den slags sætninger. De bruger dem hele tiden, for så får de altid ret, og så stopper diskussionen.

Binder man et dårligt argument sammen med et banalt argument, så kan den symbiose virke som et godt argument. Det er netop det, ministeren gør. Først siger hun at din kronik bidrager til forfladigelse og fordummelse. Det argumenterer hun overhovedet ikke for.

Man kan mene hvad man vil om din kronik. Det er ok at mene at den bidrager til forfladigelse og fordummelse, og det er ok at mene at den bidrager til eftertanke og en overvejelse af om vi er på totalt galt spor i psykiatrien. Begge sætninger kan forsvares, men ikke på samme tid. Det er ligesom når man opstiller en nulhypotese. Her bestræber man sig på at bevise at en påstand er forkert. Det er jo den rigtige måde at gøre det på. Det er nemt nok at opstille en hypotese og forsvare at den er rigtig. Det er elementær viden, eller burde være det.

Ministeren har en hypotese hun skal forsvare. Den nemme kamp. Men hun har ikke engang et argument for den nemme kamp. Det er ikke noget problem, hun bruger bare det idiotargument, at der er bivirkninger ved alle lægemidler, og at lægerne altid har pligt til at vurdere fordele og ulemper ved at ordinere medicin, før de griber til receptblokken.

Dette argument er der jo ingen der kan være uenig i. Det modsatte argument, at medicin ikke har bivirkninger, og at lægerne derfor ikke behøver at vurdere fordele og ulemper ved at ordinere medicin, er der jo ingen der kan forsvare.

Derfor er det et idiot-argument. Det kobler hun så sammen med en udokumenteret påstand, og resultatet bliver en påstand der underbygges af et idiotargument. Det er et af de allerbedste tricks.

Og hun fortsætter med den form for argumentation, nærmest på et tilsyneladende filosofisk niveau:

"Det er mit budskab: Virkeligheden er ikke sort-hvid. Vi bliver ikke klogere af at lade ekstreme synspunkter kæmpe mod hinanden."

Det er der jo ingen der kan være uenige i. Men samtidigt får hun jo plantet begrebet ekstreme synspunkter, underforstået og understøttet af artiklen, at det ikke er sundhedsministeren der har ekstreme synspunkter (hvad det så end er). Så de ekstreme synspunkter, det er dine. Sådan gør man det, helt uden at forholde sig til det faktuelle.

Vendinger som "der er brug for en reel diskussion" er også idiotvendinger. Der er jo ingen der kunne finde på at sige "der er brug for en surrealistisk diskussion".

Der er brug for en ansvarlig politik. Vi skal hele tiden have patienterne i centrum. Vi skal have de nødvendige ressourcer. Vi skal tænke på vores børn og børnebørn. Vi skriver objektiv journalistik. Vi skal blive bedre til at lære af vores fejl.

En stribe af idiotsætninger, hvor det modsatte synspunkt ikke kan forsvares af nogen. Men netop den type sætninger bliver brugt igen og igen af politikere og interesseorganisationer. De er rigtig gode til at forsvare noget på et usagligt grundlag, fordi man ikke kan være uenig i de helt banale ord der kommer til sidst.

Journalisterne ser sjældent det problem. Artiklen slutter med et spørgsmål og et svar:

Gøtzsche siger, at læger er for dårlige til at få deres patienter ud af medicinen, og han opfordrer til, at læger får pligt til at lave en aftrappingsplan, allerede når medicinen er ordineret. Vil du følge den opfordring og stramme reglerne?

»Jeg er enig i, at det er vigtigt at trappe patienterne ud af medicinen, når de ikke længere har brug for den. Det er ligeså vigtigt, som at de får den rigtige behandling. Men jeg har intet grundlag for at vurdere, om hans påstand er korrekt. Men jeg forventer, at læger lever op til deres ansvar og sørger for at trappe folk ud af medicinen, når de ikke længere har gavn af den«, siger sundhedsminister Astrid Krag (SF).

Du kommer med en påstand som man kan diskutere, og du foreslår en konkret handling, nemlig en aftrappingsplan. Er ministeren enig?

Og så kommer der idiotsvarene, som ingen kan være uenig i. En lille indrømmelse smutter med i farten: "Men jeg har intet grundlag for at vurdere om hans påstand er korrekt". Tidligere havde hun dog viden nok til at vurdere din kronik. Men den selvmodsigelse opdager den hurtige journalist ikke. Han har i øvrigt også skrevet en reportage om sit besøg hos Lundbeck; han var vildt imponeret.

Han burde have spurgt: Hvorfor har du ikke noget grundlag for at vurdere om PGs påstand er rigtig? Du er jo sundhedsminister.

I stedet får ministeren mulighed for endnu et idiotsvar, at patienter ikke skal have overflødig medicin.

Og så er den debat sat på plads.

Det er den slags sprog du er oppe imod. Og det er den slags sprog der tit vinder den offentlige mening.